

Lesarabræv

Viðvíkjandi sjúkrasysturstjóra

Tað, sum fær meg at skriva mínar hugsanir um málið viðvíkjandi sjúkrasysturstjóra, er at eg havi fatan av, at almenningurin ikki rættiliga skilir, hvat hetta snýr seg um. Hetta er annað enn bert ósemja um hvør vil vera hægst og ráða.

Fyri at fáa fatan av hesum máli, er neyðugt at vita hvat ein sjúkrasystir ger, hvat hennara arbeiðsøki er og hví sjúkrasystir er meir og annað enn viðgerð. Tað, sum lærarinnur á Sjúkrasystirskúlanum skrivaði í bløðnum 21/9, slær heilt fast tydingin av sjúkrasystir á einum sjúkrahúsi. Tær siga, at um sjúklingurin ikki tørvar røkt, verður hann viðgjørdur ambulantly. Í somu løtu sjúklingurin verður innlagdur, tørvar honum røkt umframt viðgerð. Hetta í sær sjálvum sigur nógv um, hvussu tydingarmikil partur sjúkrasystir er í einum sjúkrahúsi.

Sjúklingurin verður innlagdur í sambandi við eina og hvørja sjúku ella kannning av sama. Tann læknaliga viðgerðin kann samanlíknast við eitt bilverkstað, har »brekið» skal rætast, og tað er gjørt, kann sjúklingurin fara heim – tað verður fokuserað á diagnossuna, ella »brekið». Hetta verður eisini kallað »apparateilsmodell».

Minnast skal til, at sjúklingurin er eitt *menniskja*

við *eini sjúku* og sjúkrarøktin tekur sær av menniskjanum sum heild. T.v.s. at umframt at røkta ta sjúku, ið sjúklingurin hevur, so tekur sjúkrasystirin hond um alt, sum ørkymlar sjúklingin. Hon hugsar um hvørjar sálárligar reaktiónir og avleiðingar hansara støða kann viðføra. Hon hugsar um hvussu tað ávirkar sjúklingin í sosialt at vera atskildur frá familju, heimi, arbeiði, gerandislívi v.m. Hon hugsar um hvønn andaligan tørv og hvørji spurningar hesum viðvíkjandi trína fram, tá sjúklingurin fær broyttar lívsumstøður. Hetta eru bert dømir um, hvat sjúkrarøktin inniber og við hesum sæst eisini, at hetta eru álvarsom mál og viðurskifti, sum ósædd kunnu fáa avleiðingar fyri tað menniskja, ið kennir seg hava trupulleikar á hesum økjum. Okkara útbúgving gevur okkum vitan á hesum økjum, so vit fyri tað fyrsta, duga at varmast hesar trupulleikar og fyri tað næsta, duga at taka hond um hetta. Hetta er eitt dømi um, at sjúkrarøkt er nógv meir og annað enn læknalig viðgerð. Hetta eru vit útbúgvnar til og tað er hetta, sum atskilur okkum í bert at vera hægri hond hjá lækninum. Hvør sjúklingur er ikki á hugaður í at verða viðgjørdur sum eitt heilt menniskja, og at kikanin ikki bert verður settur t.d. á tað sjúka knæði?

Lat tað verða sligið fast, at eingin lækni kann arbeiða á einum sjúkrahúsi, uttan hann hevur fleiri sjúkrasystirar til sjúklingin. Tá læknin kemur stovugongd, sigur sjúklingurin sjálvandi hvussu hann hevur tað, men sjúkrasystirin hevur eina fagliga vitan, sum gerhona færa fyri at observera sjúklingin, við atlit til hvussu hansara líkamliga, sálárliga, sosiala og andaliga støða er. Læknin fær at vita, at pinan hjá sjúklinginum er so og so, hann bløðir so og so nógv, hann spyr so og so ofta, hosið hjá honum ljóðar so og so, hvussu sárið sær út, hvussu nógvan feður hann hevur osfr. Læknin fær nágreiniliga støðuna klárlagda og kann so *siga* hvørja viðgerð sjúklinginum tørvar og fer síðan avstað. Eftir stendur sjúkrasystirin hjá sjúklinginum og útinnir hesar viðgerðir. Dagin eftir kemur læknin aftur, og sjúkrasystirin sigur so aftur, hvussu viðgerðin ávirkar sjúklingin og hvussu sjúklingurin hevur havt tað um kvæðið, náttina, morgunin og dagin. Síðan hevur læknin aftur nakað at viðgera útfra. Umframt hetta syrgir sjúkrasystirin fyri, at sjúklingurin er reinur, fær eta og drekka, rørir seg, sleppur av við land og skarn, er tryggur, óttast minst møgulegt, hevur lívsmót, vilja o.m.a.

Sjúkrasystirin hevur á-

byrgdina fyri sjúklinginum á deildini og øllum til hon ger – eisini fyri viðgerðini, ið læknin gevur boð um. Hon tilkallar læknin, um tørvur er á tí. Tá sjúkrarøkt er so umfatandi og arbeiðsøkið so breitt – hvussu kann ein lækni so hava ta endaliga ábyrgdina og avgerðina fyri hvørja røkt sjúklingurin fær? Hetta eru jú tvey ymisk arbeiðsøki, og tó, tætt samantengd at hvørjum øðrum. Læknin kann ikki hava innlit í hvørji arbeiðsviðurskifti eru galdandi innan sjúkrarøkt, og minnas skal til, at hann bert er nakrar fáar lótur á deildini dagliga.

Vónandi lýsir hetta tydingin av, at hava ein sjúkrasystirastjóra, sum saman við læknastjóranum kann tilrættaleggja arbeiðið á sjúkrahúsinum. Sum nú er, arbeiða sjúkrasystirar undir so stórum arbeiðstrysti, at tað er bert spurningur um, hvussu leingi tær halda til. Tað, sum ger arbeiðið sera tungjandi er, at okkara leiðsla á sjúkrahúsinum í dag onga virðing hevur fyri sjúkrarøkt, og sigur hetta vera eina *hotel-funktið*. Góðu froyingar, imyndið tykkum so støðuna eftir bygnaðarbrotytingarnar. Vónandi skilja tí tydingin av hesum álvarsmáli – og minnst til, at tit eru sjúklingarnir.

Einn sjúkrasystir

Hvar er sjónvarpsnevndin

Nú má tað vera uppá tíðina, at sjónvarpsnevndin ger vart við seg viðvíkjandi sendiskránni hjá SvF. Fyrirverandi formaður í nevndini sigur í fjølmiðlunum, at nevndin skal leggja (góðtaka) sendiskránni.

Nevndin hevur væl eisini rætt og skylda til at meta um sendingarnar og ikki bert góðtaka skránni hjá SvF leiðsluni?

Sjálvt um SvF hevur ov lítið av figgjarorku er tað eingin meining í at fylla skránni við endursendingum, so at SvF kann senda til miðnatt ella longur, 6 kvøld um vikuna. Hver nevndin ikki hugsað um, at

tað eru fólk, sum skulu tíðliga upp um morgunin?

SvF kundi væl spart við at stytta um senditíðina, so at SvF var lúgugt seinast t.d. kl. 23.00 gerandiskvøld, meðan tað varð sent longur fríggja- og leygarkvøld, harvið hevði SvF leiðslan sloppið frá at sent so nógvur endursendingar, sum bert eru ifylla.

Tað er betri at hava styttri senditíð við viðkomandi tilfari, enn langa senditíð við øllum møgulegum váningum endursendingum.

Finnleif Guttessen
Tvøroyri

Hví ger Fótbóltsambandið mun á deildum?

Fyrst í hesum árinum meldaði IF tvey piltalið til kappingina, ið spælir hálfan vøll. Hetta bleiv gjørt, tí felagið mundi halda, at spælarnir mentust meira, tí á henda hátt rørdur teir oftari við bóltin, enn um spælt var á heilum vølli. Væl gekst í hond hjá liðnum, serliga hjá á-liðnum, ið vann økis-kappingina. Hesir spældu síðani tveir spennandi semifinalur og komu víðari í tvey finalumfør. Seinna finalan varð spæld í Sørvági í dag, og liðini vóru sera jøvn, men tá avtornaði høvdu IF-piltarnir vunnið tepurt og gjørdust sostatt fýrøymeistarar. Og nú kom løtan, smádeingirnir høvdu droymt um, eitt vaksandi umboð fyri FSF skuldi geva teimum eitt heiðursmerki fyri eitt strævið, men stuttligt kappingar. Vit eru fýrøymeistarar, hoyrdi tú teir siga, men hvar eru heiðursmerkini? Skjótt gjørdist greitt, at har kom einki umboð fyri fýrøyskan fótbólt.

Tí hesar spurningar til Ungdómsdeildina hjá FSF, ið tit verða biðin um at svara í bløðnum, tí tað skylda tit bæði leikarunum og feløgunum?

Hví var einki umboð og sýndi leikarunum úr SL, HB, B68 og IF tann heiður at vera til staðar til finaluna, tí teir vísu stórt hegni. Var tað tí, at eingir fjølmiðlar vóru at breiða seg í?

Vanligt hevur verið, at fýrøymeistararnir, nr. 2 og nr. 3 fáa heiðursmerki, men so var ikki í dag. Er tað tí, at tit ikki víðurkenndu, at spælt verður á hálvum vølli?

Í fjør skipaðu tit fyri einari heystkapping fyri dreingjalið, ið ikki spældu seg til finaluumsfarir í FM-bólkinum. Her fekk vinnarin steyp, sum eg haldi ikki er meira enn rimuligt, men hví gera mun á deildum? Eru tit ikki umboð fyri allar ungdomsdeildir?

Kambisdalur, tann 21. sept.
Kjartan Madsen

Lat bygdalæknin fáa livilig kor:

Í Sosialinum 19. sept. 1996 verður skrivað og sagt frá, hvørjar arbeiðsumstøður í hesum fyrri vestmanna-lækni skal virka og liva undir.

Tann, ið lesur, hvat í stuttum her kemur fram í ljósið fyri almenninginum, má í fyrsta lagi undrast á, at tað sum heild finnst nøkur sum geva seg í holt við eitt slíkt arbeiðskrav og nær sagt sláviska tilveru, og sum tey eftir drúgvur útbúgvingar, ið fara við øllum teim frægastu árunum á ævini. So tað er hvørki meir ella minni undrunarvert, at teir so trúliga á degi sum nátt, ár eftir ár, finnst á sama varðhaldi í hesum starvi. Eitt stendur rættiliga fast, at tað skal ein ótrúlig orka og ikki minni tól hjá hesum stætti, sum í mongum føri øll síni ár standa í

andgletti sum láturverja mót vára størsta og seinasta figginda, og sum teir í mongum føri eydnast at halda tær við, á samfelagsins lívs pullarti, sum nú í flestu førum kommunulæknin er.

O væl verði teimum fyri tað.

Tað liggur undir øllum nútíðarlágmarki, at tey, ið størstu og tyngstu ábyrgd hava millum okkara, ikki hava møguleika til tað hvíld og fæstu fríloftu, sum alt og øll í samfelagnum seta ófrávikilg krøv til og lógarfest eiga uppiborið, ikki røkkur og er galdandi fyri kommunulæknin, tað verður í hvørt fall ringt at færa fyri hin meiniga mannin.

Tað, at nevnda skil nú ræður, at kommunulæknarnir hvør eftir annan stinga í sekkinn, er ein vanlukka

fyri okkum, sum eftir sita. Vit, sum hava verið limir í sjúkrakassanum síðan 15 árs aldur og nú eru vorðin eldri og gomul, mugu harmast um, at henda trygging iflg. bløðnum ikki so miklið sum lættir hondina av borðinum fyri at forða tí stórskaða, at vit ein vakran morgun vakna við ongun lækna. Úrslitið verður í frægasta lagi eisini iflg. bløðnum - at ein fremmandur tekur tilf., sum tú hvørki skilir orð ella ei av. Standi so!

Fyri at venda aftur til tað, ið byrjað var við, so vildi tað verið ein vanlukka fyri okkum á vestaru síðu í Norðstreym, skuldi Páll Hansen lækni kastað frá sær, ein sera dæmligur og nærlagdur doktari, sum sanniliga hevur aðrar arbeiðsumstøður uppibornar enn tær og tey

viðurskiftir, sum nú liggja á hansara herðum. Hettar verður man vitandi um, við at lesa tað, ið er skrivað í fyrrnevnda Sosiali fyrst í hesi grein.

Í Sosialinum 18. sept. skrivur Karl J. Fossá hevum viðvíkjandi, og verður m.a. spurt, hvat siga kommunurnar, hvat siga sjúkrakassarnir, hvat ger landsstýrið og hvat ger læknafelagið, og svarið er, at allir hesir stovnar gera ikki nakað sum helst fyri bygdalæknarnar, og so hevur vanligi maðurin gingið í tí trúgv, at sterkasta felag í heiminum skal vera læknafelagið, hvat tað so er fyri nakað, síðan tess egnu limir bert standa við einum vali - at mynstra av, aðrenn teir sovandi hokna niður við flekkjaborðinum.

Norðstreymoyingur

Minnist til haldaragjaldið!

Frá PIZZARIA
Nýggjur og størri
matsedið!

Vinarliga bileggið borð í góðari tíð.

Minnist til heimkoyringartilboðið!

PIZZARIA · Tlf. 18866